

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

21-22 ΙΟΥΝΙΟΥ 1993

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την έκβαση του δανικού δημοψηφίσματος και την προοπτική της ταχείας ολοκλήρωσης των διαδικασιών κύρωσης της Συνθήκης του Μάαστριχτ σε όλα τα κράτη μέλη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι αποφασισμένο να σημάνει το σπουδαίο αυτό βήμα το τέλος μιας παρατεταμένης περιόδου αβεβαιότητας ως προς την πορεία της Κοινότητας και να δώσει στην Ένωση την ευκαιρία να ανταποκριθεί με ανανεωμένο ενθουσιασμό και αποφασιστικότητα στις πολλαπλές προκλήσεις τις οποίες έχει να αντιμετωπίσει τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό πεδίο, χρησιμοποιώντας στο έπακρο τις νέες δυνατότητες που της προσφέρει η νέα Συνθήκη. Οι αρχές που διατύπωσαν τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Μπέρμιγχαμ και του Εδιμβούργου όσον αφορά τη δημοκρατία, την επικουρικότητα και τη διαφάνεια θα καθοδηγούν την εφαρμογή της νέας Συνθήκης, με σκοπό να προσεγγίσει η Κοινότητα περισσότερο τους πολίτες της.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης έδωσε ιδιαίτερη προσοχή αφενός μεν στις ενέργειες για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Κοινότητα και ιδίως του απαράδεκτα υψηλού επιπέδου της ανεργίας, αφετέρου δε στο ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν την ειρήνη και ασφάλεια στην Ευρώπη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι μόνον εάν καταδειχθεί πως η Κοινότητα συμβάλλει καθοριστικά στην ασφάλεια και την ευημερία όλων των πολιτών, θα μπορεί η Κοινότητα να υπολογίζει στη συνεχή υποστήριξη των πολιτών για την οικοδόμηση της Ευρώπης.

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είχαν ανταλλαγή απόψεων με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η συζήτηση εκτυλίχθηκε με δεδομένο τον αυξημένο πολιτικό και νομοθετικό ρόλο που αναθέτει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η Συνθήκη του Μάαστριχτ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογράμμισε ότι είναι

σημαντικό να αξιοποιηθούν όσο το δυνατόν πληρέστερα οι διατάξεις αυτές, ενώ παράλληλα θα είναι πλήρως σεβαστή η ισορροπία μεταξύ των θεσμικών οργάνων που ορίζεται στη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Ταυτόχρονα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να συμπράττουν στενότερα τα εθνικά Κοινοβούλια στις δραστηριότητες της Κοινότητας και εξέφρασε ικανοποίηση για τις αυξανόμενες επαφές μεταξύ των εθνικών

Κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

1 Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα και Ανεργία

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανησυχεί σοβαρά για την υφισταμένη κατάσταση της ανεργίας και τους μεγάλους κινδύνους που ενέχει μία ανάπτυξη στην οποία όλο και περισσότεροι πολίτες της Κοινότητας τείνουν να παραμείνουν μόνιμα εκτός της αγοράς εργασίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την εδραιωμένη απόφαση της Κοινότητας και των κρατών μελών της να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη μέσω της εφαρμογής σαφούς στρατηγικής - που θα καλύπτει τόσο τα βραχυπρόθεσμα όσο και τα μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα μέτρα - για να αποκατασταθεί σταθερός ρυθμός ανάπτυξης, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και να μειωθεί η ανεργία.

Βραχυπρόθεσμα μέτρα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η συντονισμένη οικονομική δράση, βασισμένη στις αρχές που ορίζονται στο "Σχέδιο δράσης των κρατών μελών και της Κοινότητας για την προώθηση της ανάπτυξης και την καταπολέμηση της ανεργίας", το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου, θα πρέπει να εξακολουθήσει να έχει ύψιστη προτεραιότητα. Σημείωσε με ικανοποίηση την αρχική δέσμη εθνικών και κοινοτικών μέτρων που ενέκρινε το Συμβούλιο **(ECG/FIN)** κατά τη σύνοδό του στις 19 Απριλίου, και παρατήρησε με χαρά ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν από τότε εφαρμόσει νέα και πρόσθετα μέτρα με τον ίδιο στόχο κατάνου.

Η προώθηση των επενδύσεων είναι αποφασιστικής σημασίας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι σε εθνικό επίπεδο τα κράτη μέλη πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στον στόχο αυτόν στα πλαίσια του προγραμματισμού των εθνικών προϋπολογισμών τους για το **1994**. Η έγκαιρη προώθηση των δημόσιων επενδύσεων, ιδίως για την υποδομή, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανανέωση των πόλεων, καθώς και η παραγωγή των ιδιωτικών επενδύσεων

Ειδικότερα, με ιδιαίτερη προσοχή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη στέγασή, έχουν ιδιαίτερη σημασία για την παρούσα φάση του οικονομικού κύκλου στην Ευρώπη. Την ανταγωνιστικότητα όμως της ευρωπαϊκής βιομηχανίας θα ενίσχυε η μείωση των φόρων που βαρύνουν την εργασία. Στη συνάρτηση αυτή, θα έπρεπε να μελετηθούν και φορολογικά μέτρα για τον περιορισμό της κατανάλωσης των ενεργειακών πόρων που σπανίζουν.

Παρόλο που οι περαιτέρω εθνικές δράσεις θα εξαρτηθούν από τα περιθώρια ελιγμών του κάθε κράτους μέλους, ωστόσο θα πρέπει να γίνει πλήρως χρήση του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος της εσωτερικής αγοράς, που υποστηρίζει την εθνική πολιτική που αποβλέπει στην ανάκαμψη της οικονομίας, καθώς και των θετικών επιπτώσεων που θα έχει για τους εθνικούς προϋπολογισμούς η αυξημένη ανάπτυξη.

Στο κοινοτικό επίπεδο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την ΕΤΕΠ σε συνεργασία με την Επιτροπή, να αυξήσει κατά 3 δισεκατομμ. ECU την προσωρινή διευκόλυνση των 5 δισεκατομμ. ECU που συμφωνήθηκε στο Εδιμβούργο και να παρατείνει τη διάρκειά της πέραν του 1994. 2 δισεκατομμ. ECU θα διατεθούν για τα διευρωπαϊκά δίκτυα και 1 δισεκατομμ. ECU για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το Συμβούλιο (ECU/FIN) καλείται να εξετάσει με τί τρόπο το μερίδιο το διαθέσιμο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα μπορούσε να τύχει επίσης επιδότησης επιτοκίου μέχρι ανωτάτου ορίου 3 ποσοστιαίων μονάδων σε περίοδο πέντε ετών. Η επιδότηση επιτοκίου θα πρέπει να συνδέεται με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης (παρόμοια με τα υφιστάμενα δάνεια ΕΚΑΧ) και να χρηματοδοτείται εντός των υφισταμένων δημοσιονομικών προοπτικών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανεξετάσει το ποσό για τη διευκόλυνση προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά τη συνεδρίασή του του Δεκεμβρίου ανάλογα με τη χρησιμοποίησή του.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τη σημασία της ταχείας εφαρμογής του κοινοτικού προγράμματος διαρθρωτικής πολιτικής για την περίοδο 1994-1999. Η εφαρμογή του προγράμματος αυτού των 160 δισεκατομμ. ECU ίσους σε πραγματικούς όρους προς το τριπλάσιο του προγράμματος βοήθειας Marshall έχει βασική σημασία για τη συνοχή, καθώς και για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας όχι μόνο στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας αλλά και σε όλη την Κοινότητα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε λοιπόν τα θεσμικά Όργανα να φροντίσουν για την τυπική έκδοση των κανονισμών περί των Διαρθρωτικών Ταμείων πριν από τα τέλη Ιουλίου 1993. Σημείωσε ότι ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συμφωνεί με το στόχο αυτό. Τόσο τα νομικά κείμενα όσο και η εφαρμογή τους στην πράξη θα πρέπει να συμβαδίζουν πλήρως με τη συμφωνία που επιτεύχθηκε ως προς το πακέτο Delors II στο Εδιμβούργο.

Επιπλέον, και με σκοπό να επιταχυνθεί η εκτέλεση των επενδυτικών σχεδίων στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι το Συμβούλιο (ECO/FIN) θα εξετάσει πρόταση της Επιτροπής που θα δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα ανάληψης από μια κοινοτική "ενδιάμεση διευκόλυνση" με επιτόκια αγοράς μέχρι το πολύ 5 δισεκατομμ. ECU διαθέσιμα έως το τέλος του 1995. Η εξόφληση αυτού του κοινοτικού δανείου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με ανάληψη από κονδύλια των Διαρθρωτικών Ταμείων κατά τα επόμενα έτη. Παρόμοιες διευθετήσεις θα μπορούν να ισχύσουν για το Ταμείο Συνοχής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σημασία που έχει η πλήρης αξιοποίηση των νέων διατάξεων της Συνθήκης του Μάαστριχτ, σχετικά με την προώθηση των Διευρωπαϊκών Δικτύων υψίστης ποιότητας, στα πλαίσια της προαγωγής της οικονομικής και βιομηχανικής ανάπτυξης, της συνοχής, και της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, καθώς και της ενθάρρυνσης της ευρωπαϊκής

βιομηχανίας, να χρησιμοποιήσει πλήρως τη σύγχρονη τεχνολογία των πληροφοριών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ολοκληρώσουν μέχρι τις αρχές του 1994 τα σχέδια των δικτύων σε όλους τους οικείους τομείς (μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και ενέργεια), σημειώνοντας με ικανοποίηση τις προόδους που έχουν σημειωθεί στα τραίνα μεγάλης ταχύτητας, τις οδούς, τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές και τις συνδυασμένες μεταφορές. Κάλεσε επίσης το Συμβούλιο να εξετάσει ταχέως τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα τηλεματικά δίκτυα. Το Συμβούλιο θα εξετάσει επίσης, βάσει προτάσεων της Επιτροπής, τη σύνδεση μεταξύ των απόκεντρων κρατών μελών και των περιοχών του κέντρου της Κοινότητας.

Η εκτεταμένη διάρκεια και το αυξημένο ποσό της προσωρινής διευκόλυνσης του Εδιμβούργου που συμφωνήθηκαν τώρα θα επιτρέψουν μια περαιτέρω σημαντική συμβολή στα δίκτυα αυτά. Τα διευρωπαϊκά σχέδια που έχουν λάβει την υποστήριξη της Κοινότητας με τη "Δήλωση κοινοτικού ενδιαφέροντος" θα έχουν προτεραιότητα σε αυτό το μέσο καθώς και στα άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα.

Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η μακροοικονομική πολιτική θα πρέπει να συμπληρωθεί με διαρθρωτικά μέτρα σε κάθε κράτος μέλος, προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, προκειμένου να επιτευχθεί σημαντική μείωση του απαράδεκτα υψηλού επιπέδου της ανεργίας, ιδίως δε μεταξύ των νέων, των επί μακρό χρονικό διάστημα ανέργων και όσων βρίσκονται πιο αποκλεισμένοι από την κοινωνία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο άκουσε ανάλυση του Προέδρου της Επιτροπής για την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Οικονομίας και προσυπέγραψε πλήρως τη διάγνυσή του.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο άκουσε με ευχαρίστηση το μεσοπρόθεσμο ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικής αναγέννησης, με τον τίτλο **"Η είσοδός μας στον 21ο αιώνα"**, που υπέβαλε ο Πρόεδρος **Delors** και που επισυνάπτεται στα παρόντα συμπεράσματα [βλ. Παράρτημα I]. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προς εξέταση κατά τη σύνοδό του του Δεκεμβρίου 1993 **"Λευκή βίβλο"** όσον αφορά τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Τα κράτη μέλη θα υποβάλουν πριν από την 1η Σεπτεμβρίου στην Επιτροπή, προτάσεις για συγκεκριμένα στοιχεία που ενδέχεται να περιληφθούν στην πρωτοβουλία αυτή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να εκπονήσει τη λευκή βίβλο σε εύθετο χρόνο προκειμένου αυτή να ληφθεί υπόψη κατά την προπαρασκευαστική εργασία από το Συμβούλιο **(ECO/FIN)** όσον αφορά τους ευρείς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής της Κοινότητας και των κρατών μελών της. Η Επιτροπή θα συμβουλευτεί τους κοινωνικούς εταίρους.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθύμισε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εξετάσει αυτούς τους προσανατολισμούς. Κάλεσε το Συμβούλιο **(ECO/FIN)**, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου των Βρυξελλών σχέδια κατευθυντηρίων γραμμών βασισμένα στους στόχους των προηγούμενων παραγράφων τους σχετικούς τόσο με τις βραχυπρόθεσμες όσο και με τις μεσομακροπρόθεσμες πτυχές, με σκοπό να προωθηθεί μία σταθερή, μη πληθωριστική ανάπτυξη που θα σέβεται το περιβάλλον.

Νομισματική και συναλλαγματική πολιτική

Η νομισματική πολιτική και η συναλλαγματική σταθερότητα αποτελούν βασικούς παράγοντες τόσο στα βραχυπρόθεσμα όσο και στα μεσοπρόθεσμα συστατικά της στρατηγικής για την επαναφορά της μεγέθυνσης και τη μείωση της ανεργίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε για την ιδιαίτερη σπουδαιότητα της δημιουργίας των δημοσιονομικών και οικονομικών συνθηκών για την ταχεία μείωση των επιτοκίων στην Ευρώπη, ώστε να μειωθεί έτσι το χάσμα που υφίσταται μεταξύ των επιτοκίων στην

Ευρώπη και των επιτοκίων σε άλλες σημαντικές βιομηχανικές χώρες. Οι κινήσεις προς τη διεύθυνση αυτή θα είναι ουσιώδεις για την οικονομική ανάκαμψη και για την προώθηση των επενδύσεων στην Ευρώπη.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επισκόπησε τις πρόσφατες εξελίξεις της κατάστασης των συναλλαγματικών ισοτιμιών, και έκρινε ότι οι προσανατολισμοί που συμφωνήθηκαν κατά την άτυπη σύνοδο των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο Κόλντινγκ σε σχέση με το ΕΝΣ αποτελούν βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθύμισε ότι η πολιτική συναλλαγματικών ισοτιμιών όλων των κρατών μελών είναι θέμα κοινού ενδιαφέροντος. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε το σημαντικό ρόλο που θα διαδραματίσει το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ) στον τομέα αυτό, και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για όλα τα απαιτούμενα εκτελεστικά μέτρα που αφορούν το δεύτερο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, ούτως ώστε να μπορέσουν να εκδοθούν από το Συμβούλιο το συντομότερο δυνατόν μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης και πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994.

Διεθνείς πτυχές

Το αποτέλεσμα της δράσης της Κοινότητας και των κρατών μελών της θα αυξηθεί μέσω διεθνούς συντονισμού της πολιτικής. Σε αυτή τη συνάρτηση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρέτισε την έκβαση της κοινής συνεδρίασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ΕΟΚ-ΕΖΕΣ που έγινε τον Απρίλιο και καλεί το Συμβούλιο (ΕΚΟ/ΕΝΙ) να συνεχίσει να διατηρεί στενές επαφές με τις χώρες ΕΖΕΣ σε αυτόν τον τομέα. Όσον αφορά την παγκόσμια οικονομία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένει τη συνάντηση κορυφής της Ομάδας των 7 στο Τόκιο για να συμφωνηθεί η βάση επί της οποίας θα στηριχτεί μια αποφασιστική προσπάθεια για να προωθηθεί η μεγέθυνση της παγκόσμιας οικονομίας.

2. Η ενιαία αγορά και οι κοινές πολιτικές

Σε μια εποχή κατά την οποία εκφράζονται όλο και περισσότερες ανησυχίες όσον αφορά τη δημιουργία οικονομικής μεγέθυνσης και την προώθηση της απασχόλησης, η ύπαρξη μιας μεγάλης ενιαίας αγοράς **350** εκατομμυρίων ανθρώπων αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για την Κοινότητα.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δέχθηκε με ικανοποίηση τις πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου "Εσωτερική Αγορά" και το κάλεσε να εγκρίνει σύντομα τα υπόλοιπα μέτρα τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για την καλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Όσον αφορά τις μεταφορές, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση ότι η πρόσφατη συμφωνία για τη φορολογία των οδικών μεταφορών προετοίμασε το πεδίο για την πλήρη φιλελευθεροποίηση των δραστηριοτήτων των οδικών μεταφορέων εντός της Κοινότητας, η οποία θα προστεθεί στην υπάρχουσα φιλελευθεροποίηση των αεροπορικών και των θαλάσσιων μεταφορών.

Η ενιαία αγορά υφίσταται από νομική άποψη από την **1η** Ιανουαρίου **1993**. Είναι ουσιώδες να λειτουργήσει ομαλά και στην πράξη, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας και αποφέροντας τα μεγαλύτερα δυνατά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για τον πολίτη. Προς το σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε όλους τους ενδιαφερομένους, και ιδίως την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, να συνεργαστούν για την αποτελεσματική και όσο το δυνατόν λιγότερο γραφειοκρατική διαχείριση της ενιαίας αγοράς.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι η Ενιαία Αγορά δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς πλήρη εφαρμογή της ελεύθερης κυκλοφορίας όχι μόνο των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων, αλλά και των προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο **8Α** της Συνθήκης. Αυτό απαιτεί τη λήψη μέτρων, ιδίως όσον

αφορά τη συνεργασία που σκοπεύει στην καταπολέμηση του εγκλήματος και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών, και στην εξασφάλιση αποτελεσματικού ελέγχου των εξωτερικών συνόρων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε τους αρμόδιους Υπουργούς να επισπεύσουν τις εργασίες τους ως προς τα μέτρα αυτά δεδομένου ότι πρόκειται για θέμα επείγοντος χαρακτήρα. Όσον αφορά το τελευταίο εκκρεμές θέμα σχετικά με τη Σύμβαση για τα Εξωτερικά Σύνορα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δήλωσαν αποφασισμένα να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την ταχύτερη δυνατή επίτευξη κοινώς αποδεκτής λύσης.

3. GATT

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δέχθηκε με ικανοποίηση την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί έως τώρα στο Γύρο της Ουρουγουάης. Υπογράμμισε ότι είναι αναγκαίο να συνεχίσει να διαδραματίζει η Κοινότητα ενεργό ρόλο στην επίτευξη περαιτέρω προόδου, διαφυλάττοντας παράλληλα την ευρωπαϊκή ταυτότητα κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι είναι ουσιώδες να επαναληφθούν το συντομότερο δυνατό οι πολυμερείς εργασίες στη Γενεύη για όλα τα θέματα, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας, προκειμένου να καταλήξουν σε μια γενική, διαρκή και ισορροπη συμφωνία πριν από το τέλος του έτους. Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να δημιουργηθεί ένα νέο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα που θα λειτουργεί σύμφωνα με κανόνες και στο οποίο θα αποκλείεται η μονομερής δράση. Η ολοκλήρωση του Γύρου της Ουρουγουάης με βάση τα ανωτέρω θα προωθήσει τη διαρκή επέκταση του διεθνούς εμπορίου που αποτελεί λύση για την προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο.

Ο έγκαιρος προσδιορισμός των κύριων στοιχείων της μεγάλης συνιστώσας "πρόσβαση στην αγορά" και η επίτευξη ουσιαστικής προόδου στον τομέα των υπηρεσιών και της πνευματικής ιδιοκτησίας, με τη συμβολή όλων των εταίρων της **GATT**, θα συμβάλουν στο να διατηρηθεί ο ρυθμός των διαπραγματεύσεων και θα προλειαίνουν το έδαφος για την έγκαιρη σύναψη της τελικής συμφωνίας.

4. Διεύρυνση

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις διαπραγματεύσεις διεύρυνσης με την Αυστρία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία και τη Νορβηγία. Σημείωσε ότι οι δυσκολίες που είχαν ανακύψει όσον αφορά την έναρξη των διαπραγματεύσεων έχουν πλέον υπερνικηθεί και ότι ο ρυθμός των διαπραγματεύσεων επιταχύνεται. Υπενθύμισε ότι οι διαπραγματεύσεις θα γίνουν, στο μέτρο του δυνατού, εκ παραλλήλου, ενώ κάθε υποψήφια χώρα θα κριθεί με βάση τα ειδικά της χαρακτηριστικά.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τις υποψήφιες χώρες να εξασφαλίσουν την εποικοδομητική και ταχεία διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι αποφασισμένο να επιτευχθεί έως την 1η Ιανουαρίου 1995 ο στόχος της πρώτης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που χαραχτήκαν κατά τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισσαβώνας και του Εδιμβούργου.

5. Σχέσεις με τη Μάλτα και την Κύπρο

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεώρησε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του για τη διεύρυνση με τις χώρες ΕΖΕΣ δεν προδικάζουν την περίπτωση των άλλων χωρών που έχουν υποβάλει αίτηση προσχώρησης στην Ένωση. Η Ένωση θα εξετάσει κάθε μία από τις υποψηφιότητες αυτές με βάση τα ειδικά χαρακτηριστικά της.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει σύντομα τη γνώμη της σχετικά με τις αιτήσεις της Μάλτας και της Κύπρου. Οι γνώμες αυτές θα εξεταστούν συντόμως από το Συμβούλιο λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης κατάστασης σε κάθε μία από τις δύο χώρες.

6. Σχέσεις με την Τουρκία

Όσον αφορά την Τουρκία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο να εξασφαλίσει ότι εφαρμόζονται τώρα αποτελεσματικά οι κατευθυντήριες γραμμές που καθορίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη της συνεργασίας και των σχέσεων με την Τουρκία, σύμφωνα με τις προοπτικές που προβλέπονται στη Συμφωνία Σύνδεσης του 1964 και στο Πρωτόκολλο του 1970 στο βαθμό που αφορά την εγκαθίδρυση τελωνειακής ένωσης.

7. Σχέσεις με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης

A. Οι συνδεδεμένες χώρες

- I Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε λεπτομερώς τις σχέσεις μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει ή σκοπεύει να συνάψει ευρωπαϊκές συμφωνίες [“συνδεδεμένες χώρες”], βάσει ανακοινώσεως την οποία συνέταξε η Επιτροπή κατόπιν προσκλήσεως του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου.
- II Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις θαρραλέες προσπάθειες που έχουν αναλάβει οι συνδεδεμένες χώρες προκειμένου να εκσυγχρονίσουν τις οικονομίες τους, που είναι εξασθενημένες έπειτα από 40 έτη κεντρικού προγραμματισμού, και να εξασφαλίσουν την ταχεία μετάβαση στην οικονομία της αγοράς. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της υπόσχονται ότι θα υποστηρίξουν αυτή τη διαδικασία μεταρρυθμίσεων. Η ειρήνη και η ασφάλεια της Ευρώπης εξαρτώνται από την επιτυχία των σχετικών προσπαθειών.

- iii) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε σήμερα ότι οι συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που το επιθυμούν θα γίνουν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσχώρηση θα πραγματοποιηθεί από τη στιγμή που μια συνδεδεμένη χώρα θα είναι ικανή να αναλάβει τις υποχρεώσεις του μέλους, δηλαδή εφόσον πληροί τις απαιτούμενες οικονομικές και πολιτικές προϋποθέσεις.

Για τη συμμετοχή απαιτείται η υποψήφια χώρα να έχει επιτύχει τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, τη λειτουργία οικονομίας της αγοράς καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης της ανταγωνιστικής πίεσης και των δυνάμεων της αγοράς στα πλαίσια της Ένωσης. Η συμμετοχή προϋποθέτει την ικανότητα των υποψηφίων να αναλάβουν τις υποχρεώσεις του μέλους, μεταξύ των οποίων και την υιοθέτηση των στόχων της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Η ικανότητα της Ένωσης να απορροφήσει νέα μέλη χωρίς να επιβραδυνθεί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση αποτελεί ένα άλλο σημαντικό θέμα που αφορά τόσο την ένωση όσο και τις υποψήφιες χώρες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την πρόοδο που θα σημειώνεται σε κάθε συνδεδεμένη χώρα προς την πλήρωση των προϋποθέσεων προσχώρησης στην Ένωση και θα συνάγει τα προσήκοντα συμπεράσματα.

- iv) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η μελλοντική συνεργασία με τις συνδεδεμένες χώρες θα προσανατολίζεται προς το στόχο της προσχώρησής τους, που έχει πλέον καθοριστεί ρητά. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τα εξής:

- Η Κοινότητα προτείνει μια σχέση με συγκροτημένη μορφή μεταξύ των συνδεδεμένων χωρών και των Θεσμικών Οργάνων της Ένωσης, στα πλαίσια ενισχυμένου και ευρύτερου πολυμερούς διαλόγου και συνεννόησης σχετικά με θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Οι διακανονισμοί, που περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ των παρόντων συμπερασμάτων, περιλαμβάνουν διάλογο και συνεννόηση όσον αφορά ευρύ φάσμα θεμάτων και σε διάφορα πλαίσια. Όταν είναι σκόπιμο, εκτός από τις συναντήσεις του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Προέδρου της Επιτροπής με τους ομολόγους τους από τα συνδεδεμένα κράτη, θα μπορούν να διεξάγονται και κοινές συνεδριάσεις όλων των Αρχηγών Κράτους και Κυβερνήσεως για να συζητηθούν συγκεκριμένα προκαθορισμένα ζητήματα.
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τη θεμελιώδη σημασία του διεθνούς εμπορίου για τη μετάβαση στην οικονομία της αγοράς, συμφωνεί να επισπεύσει τις προσπάθειες της Κοινότητας όσον αφορά το άνοιγμα των αγορών της. Αναμένει ότι το βήμα αυτό θα συμβαδίζει με περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορίου μεταξύ των εν λόγω χωρών καθώς και με τους παραδοσιακούς εμπορικούς εταίρους τους. Ενέκρινε τις εμπορικές παραχωρήσεις που αποφάσισε το Συμβούλιο **[Γενικές Υποθέσεις]** κατά τη σύνοδό του στις 8 Ιουνίου. Κάλεσε το Συμβούλιο να εκδώσει, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, τις απαιτούμενες νομικές πράξεις πριν από τις θερινές διακοπές.
- Η Κοινότητα θα συνεχίσει να διαθέτει σημαντικό μέρος των δημοσιονομικών πόρων που προβλέπονται για εξωτερική δράση στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, ιδίως

μέσω του προγράμματος **PHARE**. Η Κοινότητα θα χρησιμοποιήσει επίσης πλήρως τη δυνατότητα που προβλέπεται σύμφωνα με το προσωρινό δανειοδοτικό μηχανισμό της ΕΤΕπ, για τη χρηματοδότηση σχεδίων που αφορούν διευρωπαϊκά δίκτυα με συμμετοχή χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Εάν χρειασθεί, μέρος των πόρων του προγράμματος **PHARE** θα χρησιμοποιηθεί για σημαντικές βελτιώσεις στον τομέα της υποδομής, σύμφωνα με τις διευθετήσεις που συμφωνήθηκαν στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων στις 8 Ιουνίου.

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, επικροτώντας τη δυνατότητα που προσφέρεται στις συνδεδεμένες χώρες να συμμετάσχουν στα κοινοτικά προγράμματα δυνάμει των Ευρωπαϊκών Συμφωνιών, κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις πριν από το τέλος του έτους για την παροχή στις συνδεδεμένες χώρες της δυνατότητας συμμετοχής και σε άλλα προγράμματα, ξεκινώντας από εκείνα που είναι ήδη ανοικτά στη συμμετοχή των χωρών ΕΖΕΣ.
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σημασία της προσέγγισης των νομοθεσιών των συνδεδεμένων χωρών με τις ισχύουσες στην Κοινότητα, πρωτίστως όσον αφορά τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, επίσης δε - εν όψει της προσχωρήσεως - την προστασία των εργαζομένων, του περιβάλλοντος και των καταναλωτών. Συμφώνησε ότι θα πρέπει να δοθεί σε αξιωματούχους των συνδεδεμένων χωρών ευκαιρία επιμόρφωσης σε θέματα κοινοτικού δικαίου και πρακτικής και αποφάσισε να συσταθεί ειδική ομάδα, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής, για να συντονίζει και να κατευθύνει τις εργασίες αυτές.

- Οι ακριβείς λεπτομέρειες σχετικά με τα προαναφερόμενα θέματα καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ.

B. Άλλες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε την οικονομική κατάσταση στην Αλβανία. Εξέφρασε την ικανοποίησή του για τα συμπεράσματα του Συμβουλίου (ECO/FIN) της 7ης Ιουνίου και για την αναγνώριση εκ μέρους της Κοινότητας της ανάγκης να υποστηριχθεί επαρκώς η Αλβανία με δωρεάν βοήθεια ή/και δάνεια. Υπογράμμισε επίσης τη σημασία της πλήρους αξιοποίησης των διατάξεων περί πολιτικού διαλόγου που προβλέπονται στην ισχύουσα συμφωνία με την Αλβανία.

Για την ενίσχυση των εμπορικών δεσμών μεταξύ των τριών Βαλτικών Κρατών και της Κοινότητας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την ανάπτυξη των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών με τα Βαλτικά Κράτη προς συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών. Στόχος της Κοινότητας παραμένει η σύναψη ευρωπαϊκών συμφωνιών με τα Βαλτικά Κράτη μόλις συγκεντρωθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις.

8. Σύμφωνο για τη σταθερότητα στην Ευρώπη

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τη γαλλική πρόταση για την ανάληψη πρωτοβουλίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την υπογραφή συμφώνου για τη σταθερότητα στην Ευρώπη. Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στην έμπρακτη εξασφάλιση της εφαρμογής των αρχών που έχουν συμφωνηθεί από τις ευρωπαϊκές χώρες για το σεβασμό των συνόρων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι τα πρόσφατα γεγονότα κατέδειξαν ότι μια δράση στους τομείς αυτούς θα είναι επίκαιρη και σκόπιμη, και επικρότησε την ιδέα της χρησιμοποίησής του.

μέσου της "Κοινής Δράσης" σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) να εξετάσει την πρόταση και να παρουσιάσει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 1993, με την προοπτική να συγκληθεί προπαρασκευαστική διάσκεψη για το Σύμφωνο.

9. Ρωσία

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τις νέες πρωτοβουλίες του Προέδρου Γιέλτσιν για την επίτευξη πολιτικών μεταρρυθμίσεων στη Ρωσία. Ελπίζει ότι οι προσπάθειες αυτές θα στεφθούν από επιτυχία και θα συμβάλουν στην εδρέωση της δημοκρατίας και της οικονομίας της αγοράς.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρέτισε την πρόοδο που σημειώθηκε πρόσφατα στις διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας με τη Ρωσία και εξέφρασε την ελπίδα για μια ταχεία σύναψη της εν λόγω συμφωνίας, στα πλαίσια της δημιουργίας μιας συμβατικής σχέσης μεταξύ της Κοινότητας και της Ρωσίας, η οποία να ανταποκρίνεται στον πολιτικό και οικονομικό ρόλο που διαδραματίζει η Ρωσία στη διεθνή σκηνή και η οποία να έχει ως τακτικό χαρακτηριστικό την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων και σε ανώτατο επίπεδο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει στη συνέχιση της στενής συνεργασίας με τη Ρωσία στο πολιτικό επίπεδο και στην από κοινού συμμετοχή στην επίλυση διεθνών κρίσεων. Τούτο αντιμετωπίζεται ως βασική συμβολή στην ειρήνη και σταθερότητα στην Ευρώπη και τον κόσμο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε να προτείνει τακτικές κοινοτικές συναντήσεις μεταξύ του Προέδρου του, του Προέδρου της Επιτροπής και του Ρώσου Προέδρου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δηλώνει την προθυμία του να συνεχίσει και να αναπτύξει την υποστήριξή του προς τη διαδικασία μεταρρυθμίσεων στη Ρωσία. Η προσεχής Διάσκεψη Κορυφής της Ομάδας των Επτά κρίνεται ότι αποτελεί ευκαιρία, και δη σε πολύ κατάλληλη στιγμή, ώστε να προωθηθούν οι ουσιαστικές προσπάθειες που έχουν ήδη γίνει προς υποστήριξη των εφαρμοζομένων μέτρων μεταρρύθμισης στη Ρωσία καθώς και σε άλλες χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε απολογισμό της προετοιμασίας της συζήτησης της Διάσκεψης Κορυφής της Ομάδας των Επτά σχετικά με την παροχή βοήθειας στη Ρωσία. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην επίτευξη προόδου στο Τόκιο σε θέματα που αφορούν την πυρηνική ασφάλεια [σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, πυρηνικά απόβλητα και διάλυση πυρηνικών όπλων]. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρέτισε στα πλαίσια αυτά την αξιόλογη συνέχεια που δίνεται ήδη στις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας που επετεύχθη πρόσφατα στο Συμβούλιο (ECO/FIN) όσον αφορά τα δάνεια της Ευρατόμ με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας στους πυρηνικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής στις δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης καθώς και στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε επίσης την ανάγκη να υλοποιηθεί εμπράκτως ο "Ευρωπαϊκός Χάρτης της Ενεργείας".

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποσχέθηκε την υποστήριξη της Κοινότητας ώστε να πραγματοποιηθούν και άλλα συγκεκριμένα βήματα για την προώθηση της αποτελεσματικότητας της βοήθειας προς τη Ρωσία και ώστε να υλοποιηθούν συγκεκριμένα σχέδια με στόχο την επιτάχυνση της διαδικασίας ιδιωτικοποιήσεων, μέσω ιδίως της κατάλληλης εκπαίδευσης Ρώσων επιχειρηματιών και στα πλαίσια της τεχνικής συνδρομής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών παροχής βοήθειας θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή σταθεροποιητικών οικονομικών πολιτικών στη Ρωσία.

10. Ουκρανία

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει το ζωντανό ενδιαφέρον του για την επέκταση της συνεργασίας με την Ουκρανία. Για την πλήρη ενσωμάτωση της Ουκρανίας στη διεθνή κοινότητα, είναι βασικής σημασίας η επίτευξη ουσιαστικής προόδου προς την κατεύθυνση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της βάσει του πρωτοκόλλου της Λισσαβώνας να επικυρώσει τη Συνθήκη **Start I** και να προσχωρήσει στη Συνθήκη περί μη Διάδοσης των Πυρηνικών Όπλων υπό την ιδιότητα του κράτους χωρίς πυρηνικά όπλα, τούτο δε θα προαγάγει την ανάπτυξη των σχέσεων της με την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της.

11. Πρώην Γιουγκοσλαβία

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη δήλωση για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη που περιέχεται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

12. Σχέσεις με τις χώρες του Μαγκρέμπ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθύμισε ότι είναι αποφασισμένο να τεθούν οι σχέσεις με τις χώρες του Μαγκρέμπ σε επίπεδο ανάλογο σε σημασία και ένταση με τους στενούς δεσμούς οι οποίοι έχουν διαμορφωθεί για γεωγραφικούς και ιστορικούς λόγους. Αυτό θα πρέπει να γίνει στα πλαίσια αναβαθμισμένης εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ένωσης και των επί μέρους χωρών του Μαγκρέμπ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο να εγκρίνει γρήγορα το σχέδιο οδηγιών που είναι ήδη υπό εξέταση για μια συμφωνία εταιρικής σχέσης με το Μαρόκο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει ταχέως σχέδιο οδηγιών για τη διαπραγμάτευση παρόμοιας συμφωνίας με την Τυνησία.

13. Συμπεράσματα των Υπουργών Εξωτερικών

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν οι Υπουργοί Εξωτερικών σχετικά με τα θέματα που εκτίθενται στο Παράρτημα IV.

14. Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας - Προπαρασκευαστικές εργασίες για την ασφάλεια

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει τις προπαρασκευαστικές εργασίες που έχουν ήδη γίνει από τους Υπουργούς Εξωτερικών για την Ασφάλεια σε συνάρτηση με την εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου και τους καλεί να συνεχίσουν τις εργασίες τους προκειμένου να έχουν προσδιοριστεί τα απαραίτητα βασικά στοιχεία μιας πολιτικής ασφάλειας της Ένωσης μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης.

15. Μια Κοινότητα κοντά στους πολίτες της

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε όλα τα θεσμικά όργανα να εξασφαλίσουν ότι σε κάθε τομέα η κοινοτική δραστηριότητα θα εμπνέεται πάντα από τις βασικές αρχές της επικουρικότητας και της διαφάνειας, αρχές οι οποίες πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστές από τα όργανα στην καθημερινή τους λειτουργία.

Όσον αφορά την αρχή της επικουρικότητας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή τώρα πια υποβάλλει προτάσεις μόνον εφόσον κατά τη γνώμη της πληρούν τα κριτήρια της επικουρικότητας, και χαιρετίζει γενικά τη σημαντική μείωση του όγκου της κοινοτικής νομοθεσίας που προβλέπεται στο νομοθετικό πρόγραμμα της Επιτροπής για το 1993 σε σχέση με παλαιότερα έτη. Οι διαβουλεύσεις της Επιτροπής με ευρύτερους κύκλους προτού υποβληθούν σημαντικές νέες προτάσεις και ειδικότερα η χρήση "πράσινων βιβλίων" σχετικά με σημαντικές νέες δραστηριότητες, καθώς και η

ανάλυση κόστους και οφέλους των νέων προτάσεων είναι επίσης πολύ ενθαρρυντικά σημάδια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένει ότι η Επιτροπή θα ολοκληρώσει πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου την ανασκόπηση της υπάρχουσας και προτεινόμενης νομοθεσίας όσον αφορά την αρχή της επικουρικότητας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε με ικανοποίηση ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή εφαρμόζουν τώρα τις αρχές, κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες περί επικουρικότητας που αποφασίστηκαν στο Εδιμβούργο ως αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Ελπίζει ότι σύντομα και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα συμμετάσχει σε αυτή την προσπάθεια.

Όσο για τη διαφάνεια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε τα πρώτα βήματα που έγιναν κατόπιν των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου σχετικά με τη δυνατότητα να παρακολουθεί το κοινό ορισμένες συζητήσεις του Συμβουλίου, την απλοποίηση και κωδικοποίηση της κοινοτικής νομοθεσίας και την ενημέρωση εν γένει, επιβεβαίωσε δε τη δέσμευσή του να συνεχίσει τη διαδικασία της δημιουργίας μιας Κοινότητας με πιο ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες.

Στον τομέα της πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες, κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να συνεχίσουν τις εργασίες τους βάσει της αρχής του να έχουν οι πολίτες την πληρέστερη δυνατή πρόσβαση. Στόχος είναι να έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα μέχρι το τέλος του 1993.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να διευθετήσουν τα τελευταία εκκρεμή θέματα όσον αφορά το θεσμό του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή εγκαίρως για την θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

16. Απάτες κατά των συμφερόντων της Κοινότητας

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σημασία που έχει η εξακολουθητική καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών που σχετίζονται με τον κοινοτικό προϋπολογισμό, τόσο λόγω των ποσών για τα οποία πρόκειται, όσο και προκειμένου να προωθηθεί η εμπιστοσύνη στην οικοδόμηση της Ευρώπης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τη σημασία που έχει η πλήρης εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης του Μάαστριχτ σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των δικών τους οικονομικών συμφερόντων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένει την έκθεση για τις περαιτέρω εξελίξεις στη στρατηγική της Επιτροπής κατά της απάτης, μαζί με τις σχετικές προτάσεις, και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει τέτοιες προτάσεις, το αργότερο το Μάρτιο του 1994.

17. Ρατσισμός και Ξενοφοβία

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει διαρρήδην τις πρόσφατες επιθέσεις κατά των μεταναστών και προσφύγων στα κράτη μέλη του και εκφράζει την βαθειά του συμπόνια προς τα αθώα θύματα αυτών των επιθέσεων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σθεναρή του απόφαση να καταπολεμήσει με όλα τα διαθέσιμα μέσα τη μισαλλοδοξία και το ρατσισμό σε όλες τους τις μορφές. Το Συμβούλιο τονίζει ότι η μισαλλοδοξία και ο ρατσισμός είναι απαράδεκτα στις σημερινές κοινωνίες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την υποχρέωσή του να προστατεύσει κάθε άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένων και των μεταναστών και προσφύγων, έναντι της καταπάτησης των βασικών

δικαιωμάτων και ελευθεριών, όπως αυτά διακηρύσσονται στα συντάγματα και τους νόμους των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και άλλες διεθνείς συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης και της Σύμβασης των ΗΕ για την εξάλειψη κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τις προηγούμενες δηλώσεις του για το ρατσισμό και την ξеноφοβία και αποφασίζει να εντείνει τις προσπάθειες για τον εντοπισμό και την εξάλειψη των αιτιών τους, υπόσχεται δε ότι τα κράτη μέλη θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να προστατεύσουν τους μετανάστες, τους πρόσφυγες και τα άλλα άτομα κατά των εκφράσεων και εκδηλώσεων ρατσισμού και μισαλλοδοξίας.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

—
Ο Πρόεδρος

Κοπεγχάγη, 21 Ιουνίου 1993

**Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΜΑΣ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**

1 Σταθερή πορεία προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Ένα ενιαίο νόμισμα:

- παγιώνει την εσωτερική αγορά και επιτρέπει έναν θεμιτό και καρποφόρο ανταγωνισμό,
- ενισχύει την προσέλκυση επενδύσεων τόσο εντός όσο και εκτός Κοινότητας και τονώνει, εν γένει, την αποταμίευση, η οποία είναι αναγκαία για τη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων υποδομής,
- επηρεάζει θετικά το διεθνές νομισματικό σύστημα, για μεγαλύτερη σταθερότητα και περιορισμό των κερδοσκοπικών τάσεων, που προκαλούν αστάθεια και αβεβαιότητα.

Για τους λόγους αυτούς, είναι ενδεδειγμένο:

- να επανεύρουμε το δρόμο της σύγκλισης, η οποία επιτρέπει την αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε ολόκληρη την Κοινότητα: ο απολογισμός μιας τέτοιας πορείας είναι πάντοτε θετικός,
- να τεθεί η πολιτική των κρατών μελών και η στρατηγική των επιχειρήσεων μέσα σε μια αξιόπιστη, σαφή και κατανοητή προοπτική, με παράλληλη αξιοποίηση της εσωτερικής αγοράς,
- να συμφιλιωθεί η ευρωπαϊκή οικοδόμηση με τις προσδοκίες των πολιτών, μέσω της προβολής των πλεονεκτημάτων που αναμένονται από την ανάπτυξη της Κοινότητας και της επέκτασης των πλεονεκτημάτων αυτών και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ιδίως σε εκείνες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες προσφέρουν τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης, προς όφελος όλων.

2. Μια Κοινότητα ανοικτή και αλληλέγγυα μέσα στον κόσμο

- Η Κοινότητα οφείλει να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την ταχεία ολοκλήρωση του Γύρου της Ουρουγουάης, για μια ισόρροπη συμφωνία που να καλύπτει όλα τα προβλήματα που δεν έχουν επιλυθεί μέχρι σήμερα.
- Η συμφωνία αυτή θα πρέπει να οδηγήσει στη δημιουργία ενός παγκόσμιου οργανισμού για το εμπόριο, προσαρμοσμένου στην παγκοσμιότητα των αγορών και της στρατηγικής των επιχειρήσεων.
- Ο οργανισμός αυτός πρέπει να βασισθεί, χωρίς καμιά παρέκκλιση, στο πνεύμα και στην πρακτική των πολυμερών σχέσεων. Η δε δράση που πρέπει να συναρτάται με τις άλλες παραμέτρους της παγκόσμιας οικονομίας: την εξέλιξη των νομισμάτων, τον προσανατολισμό των χρηματοοικονομικών ροών, τον δίκαιο επιμερισμό των βαρών της περιβαλλοντικής πολιτικής, την κοινωνική πρόοδο που όλοι δικαιούνται, σε μια πορεία βαθμιαία και συμβατή με την οικονομική πρόοδο.

3. Μια στενότερη συνεργασία για την έρευνα και την ανάπτυξη

- Να θέσουμε ως στόχο μας τη διάθεση του **3%** του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία (έναντι του σημερινού **2%**).
- Να εστιάσουμε τις κοινοτικές ενέργειες **σ**ό,τι μπορεί να παραγάγει υπεραξία σε σχέση με τις μεμονωμένες πολιτικές ενέργειες των κρατών μελών και των επιχειρήσεων.
- Να δημιουργήσουμε, σε κοινοτικό επίπεδο και με τη βοήθεια των κοινοτικών ενεργειών, πλαίσια συνεργασίας των επιχειρήσεών μας, με σκοπό την αξιοποίηση της καινοτομίας και την αναπροσαρμογή της παραγωγικής διαδικασίας.

4. Αποτελεσματικά δίκτυα υποδομής για τις μεταφορές και τις τηλεπικοινωνίες

- Επιτυγχάνοντας την ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή κυκλοφορία των προσώπων, των αγαθών και των υπηρεσιών, θα ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.
- Η συμβολή των δικτύων στα προγράμματα χωροταξίας και στην οικονομική και κοινωνική συνοχή θα είναι ανεκτίμητη.

- Να θέσουμε ως στόχο μας, με δεκαετή διάρκεια, την τόνωση των ευρωπαϊκών βιομηχανιών [στις μεταφορές, στις οικοδομές, στα δημόσια έργα _] που θα λάβουν μέρος στη μελέτη και στην εκτέλεση των έργων υποδομής: η διάθεση 30 δισεκατομμ. ECU ετησίως [από όλες μαζί τις πηγές χρηματοδότησης] αποτελεί ένα ρεαλιστικό ελάχιστο όριο.

5. Ένας κοινός χώρος για την πληροφόρηση: η τεχνολογική επανάσταση που αρχίζει

- Επιδίωξη της αποκέντρωσης της οικονομίας, εξυπηρετούμενης από σωστά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό και μια πληθώρα μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων συνεργαζόμενων μεταξύ τους.
- Προς τούτο, δημιουργία στην Ευρώπη "μιας ευρωπαϊκής υποδομής για την πληροφόρηση", αληθινού δικτύου κυκλοφορίας του αίματος της αυριανής οικονομίας και μέσου για την τόνωση των επιχειρήσεων της πληροφόρησης [τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής, οπτικών ινών _] με την προοπτική μιας σημαντικής προσφοράς πιστώσεων, που θα καλύπτει, και αυτή, πολλά έτη. Κρίνεται αναγκαία μια αρχική επένδυση 5 δισεκατομμ. ECU, στη συνέχεια δε ένα ετήσιο πρόγραμμα 5 έως 8 δισεκατομμ. ECU.
- Δημιουργία ευρωπαϊκών κύκλων κατάρτισης σ' αυτά τα νέα επαγγέλματα και ενθάρρυνση της εργασίας από απόσταση [στην ίδια τη βιομηχανία της πληροφόρησης, στην εκπαίδευση, στην ιατρική, στις κοινωνικές υπηρεσίες, στο περιβάλλον, στη διαχείριση των πολεοδομικών συγκροτημάτων _], αλλά και στην καταπολέμηση των μεγάλων σύγχρονων δεινών: των ασθενειών, της χρήσης ναρκωτικών, της εγκληματικότητας].

6. Μια βαθιά αναπροσαρμογή των εκπαιδευτικών συστημάτων

- Εξοικείωση με τη διάβιου κατάρτιση · συνδυασμός της γνώσης με την τεχνογνωσία.
- Ανάπτυξη στον καθένα των ικανοτήτων αυτονομίας και καινοτομίας.
- Δημιουργία ενός ατομικού δικαιώματος στη διάβιου κατάρτιση [κάθε νέος να λαμβάνει μια επιταγή κατάρτισης, που θα του επιτρέπει να λαμβάνει μέρος σε κύκλους εκπαίδευσης ή αναπροσαρμογής των γνώσεών του].

7. Προς ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης

- Ημέριμνα για το περιβάλλον θα επιτρέψει τη δημιουργία πολλών θέσεων απασχόλησης.
- Η φορολόγηση των σπάνιων φυσικών πόρων θα επιτρέψει την ελάφρυνση της υπερβολικής φορολόγησης της εργασίας, και έτσι θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.
- Τα νέα κέρδη σε παραγωγικότητα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης: πρόκειται για τη δυναμική αντίληψη του επιμερισμού της εργασίας, με αύξηση της προσφοράς θέσεων απασχόλησης για να καλυφθούν νέες ανάγκες ποιοτικού χαρακτήρα, οι οποίες προσφέρουν ένα νέο σημαντικό πεδίο, μέχρι τώρα ελλιπώς εξερευνημένο, αν όχι ελλιπώς γνωστό.

8. Ενεργητικότερη πολιτική στην αγορά της εργασίας

- Προτεραιότητα στην προσφορά μιας θέσης απασχόλησης ή μιας δραστηριότητας, ή ακόμη και μιας χρήσιμης κατάρτισης, σε κάθε άτομο που παρουσιάζεται στην αγορά της εργασίας.
- Όχι καθυστέρηση των τεχνολογικών και οικονομικών μεταλλαγών, αλλά, αντίθετα, πρόβλεψη και έγκαιρη αντιμετώπισή τους.
- Ενίσχυση της ποιότητας και της σπουδαιότητας των υπηρεσιών και γραφείων εύρεσης εργασίας, για να παρέχεται αποτελεσματική βοήθεια σε κάθε άτομο χωρίς απασχόληση (αύξηση των δαπανών της Κοινότητας από το **0,1%** στο **0,5%** του ΑΕΠ).

**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ**

II ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΕΝΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Με την προοπτική της προσχώρησης και της σχετικής προετοιμασίας -εκτός από τη διμερή διάρθρωση των Ευρωπαϊκών Συμφωνιών - θα καθιερωθεί, με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που συνδέονται με την Κοινότητα βάσει Ευρωπαϊκών Συμφωνιών, ένα πολυμερές πλαίσιο για ένα ενισχυμένο διάλογο και διαβούλευση επί θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

Στο πλαίσιο αυτό θα περιλαμβάνεται η σύγκληση συνεδριάσεων μεταξύ αφενός του Συμβουλίου της Ένωσης και αφετέρου όλων των συνδεδεμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης επί θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος που θα έχουν καθορισθεί εκ των προτέρων και θα εμπίπτουν στους τομείς αρμοδιότητας της Ένωσης, δηλαδή:

- κοινοτικούς τομείς, ιδίως διευρωπαϊκής διάστασης, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της επιστήμης και της τεχνολογίας, κτλ,
- κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας,
- εσωτερικές υποθέσεις και δικαιοσύνη.

Οι συνεδριάσεις αυτές θα έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα, δεν θα λαμβάνονται δε κατά τη διάρκειά τους αποφάσεις. Αν τυχόν συνάγονται συμπεράσματα τα οποία απαιτούν πρακτική εφαρμογή, αυτά θα υλοποιούνται στα κατάλληλα θεσμικά πλαίσια [συνήθης κοινοτική διαδικασία ή Συμβούλιο Σύνδεσης με καθένα από τα συνδεδεμένα κράτη].

Οι συνεδριάσεις αυτές θα προετοιμάζονται στο εσωτερικό επίπεδο σύμφωνα με τις συνήθειες διαδικασίες, προκειμένου κυρίως να καθορισθεί, ανάλογα με τα υπό συζήτηση θέματα, η θέση που θα πρέπει να ληφθεί. Θα αποτελέσουν επίσης το αντικείμενο προπαρασκευαστικών επαφών με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Εκτός από την εφαρμογή της παραπάνω γενικής διάρθρωσης για τη διεξαγωγή διαλόγου, ο διάλογος που αφορά θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας θα περιλαμβάνει και τα εξής:

- σύγκληση μιας συνεδρίασης της Τρόικας σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών και μιας συνεδρίασης σε επίπεδο πολιτικών διευθυντών κατά τη διάρκεια κάθε προεδρίας,
- ενημέρωση σε επίπεδο Γενικής Γραμματείας μετά από κάθε Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων και κάθε συνεδρίαση των πολιτικών διευθυντών,
- πραγματοποίηση μιας συνεδρίασης της Τρόικας σε επίπεδο Ομάδας Εργασίας ανά Προεδρία για τις σχετικές ομάδες εργασίας.

Επιπροσθέτως θα πραγματοποιούνται τακτικές διαβουλεύσεις της Τρόικας με τις συνδεδεμένες χώρες, πριν από τις σημαντικές συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ και της ΔΑΣΕ.

II ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

- [α]** κατάργηση κοινοτικών εισαγωγικών δασμών επί των ευαίσθητων βασικών βιομηχανικών προϊόντων καταγωγής συνδεδεμένων χωρών **[Παράρτημα II των ενδιαμέσων συμφωνιών]** στο τέλος του δευτέρου έτους μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας **[αντί του τέλους του τέταρτου έτους]**.
- [β]** κατάργηση των εισαγωγικών δασμών επί των βιομηχανικών προϊόντων τα οποία αφορά η παγιοποίηση του ΣΓΠ **[Παράρτημα III των ενδιαμέσων συμφωνιών]** στο τέλος του τρίτου έτους **[αντί του τέλους του πέμπτου έτους]**.
- [γ]** αύξηση των ποσοτώσεων και των ανωτάτων ορίων του προαναφερόμενου παραρτήματος III **[παγιοποίηση του ΣΓΠ]** κατά **30 %** **[Πολωνία, Δημοκρατίες της Τσεχίας και της Σλοβακίας, Βουλγαρία, Ρουμανία]**, **25 %** **[Ουγγαρία]** ετησίως, από το δεύτερο εξάμηνο του δεύτερου έτους μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας **[αντί 20 % για την Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία, την Βουλγαρία, τη Ρουμανία και 15 % για την Ουγγαρία]**.
- [δ]** μείωση των εισφορών δασμών στο πλαίσιο των ποσοτώσεων γεωργικών προϊόντων κατά **60 %** έξι μήνες πριν από την προθεσμία που προβλέπεται στις συμφωνίες. Η κατά **10 %** αύξηση στο πλαίσιο των ποσοτώσεων που προβλέπεται από το τρίτο έτος και μετά θα εφαρμοστεί έξι μήνες νωρίτερα από την προβλεπόμενη ημερομηνία.

- [ε]** παράταση, σύμφωνα με τον κανονισμό **636/82** τροποποιημένο δεόντως για το σκοπό αυτό, της απαλλαγής από την καταβολή δασμών από τις αρχές του **1994** όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία αφορά η τελειοποίηση προς επανεξαγωγή.
- [στ]** μείωση των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών επί των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων προκειμένου να εξαλειφθούν στο τέλος πενταετούς περιόδου από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας **[αντί εξαετούς περιόδου]**.
- [ζ]** κατάργηση των εισαγωγικών δασμών που εφαρμόζονται στην Κοινότητα επί των χαλυβουργικών προϊόντων ΕΚΑΧ καταγωγής συνδεδεμένων χωρών το αργότερο στο τέλος του τέταρτου έτους μετά την έναρξη της ισχύος της συμφωνίας **[αντί του τέλους του πέμπτου έτους]**, τηρουμένων των ειδικών αποφάσεων σχετικά με το εμπόριο χαλυβουργικών προϊόντων.
- [η]** Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη για τη σκοπιμότητα και τις επιπτώσεις της σώρευσης των κανόνων καταγωγής προκειμένου για τα προϊόντα που προέρχονται από συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και χώρες της ΕΖΕΣ και, με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής, να του υποβάλει τις κατάλληλες προτάσεις.

III ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

[α] Η Κοινότητα θα υποστηρίξει την ανάπτυξη των δικτύων υποδομών στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, όπως αποφασίστηκε στο Εδιμβούργο. Η ΕΤΕπ, η ΕΤΑΑ και τα λοιπά διεθνή χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα θα παίζουν ηγετικό ρόλο στη διαδικασία αυτή.

[β] Η Κοινότητα θα παράσχει τεχνική ενίσχυση μέσω του προγράμματος **PHARE** για την προπαρασκευή και διευκόλυνση σημαντικών βελτιώσεων στην υποδομή των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Εντός των ορίων που επιτρέπει ο προϋπολογισμός, και χωρίς να αλλοιώνει το βασικό χαρακτήρα του **PHARE**, η Κοινότητα θα είναι επίσης πρόθυμη, ανταποκρινόμενη σε αιτήματα εταίρων της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, να παράσχει βάσει του **PHARE** περιορισμένα πρόσθετα κεφάλαια για επενδυτικές δαπάνες απορρέουσες από αυτές τις δράσεις τεχνικής βοήθειας, εφόσον σε συγκεκριμένες περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι τα κεφάλαια αυτά είναι βασικής σημασίας, και απαραίτητα στοιχείο έργων

- συγχρηματοδοτούμενων από ΕΤΕπ και/ή τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και από τις δικαιούχους χώρες,

- που δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από ιδιωτικές πηγές,

- που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Κοινότητα ιδίως όπως ορίζεται στα σχετικά κοινοτικά κείμενα.

[γ] Τα πρόσθετα αυτά κεφάλαια δεν θα υπερβαίνουν το **15 %** των συνολικών ετήσιων αναλήψεων υποχρεώσεων του **PHARE**.

[δ] Η Επιτροπή θα αναθεωρεί την χρήση των πόρων του προγράμματος **PHARE** για να ενισχύσει την ανάπτυξη της υποδομής στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη ανάλογα με την περίπτωση. Θα λαμβάνει υπόψη την οικονομική κατάσταση της δικαιούχου χώρας με βάση τις διαθέσιμες αναλύσεις· τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που χορηγούν δάνεια σε σχέδια θα συνεχίσουν τις αξιολογήσεις τους κατά τον συνήθη τρόπο. Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή θα διασφαλίζει ότι υφίσταται η κατάλληλη τοπική συνεισφορά στην χρηματοδότηση του σχεδίου ώστε να διασφαλιστεί η δέσμευση της επωφελούμενης κυβέρνησης για το συγκεκριμένο σχέδιο.

Η Επιτροπή θα αποφύγει την υπερβολική συγκέντρωση των διαθέσιμων πόρων του **PHARE** για τον λόγο αυτόν σε μεμονωμένες χώρες-αποδέκτες και συνεπώς θα αποφύγει την αφιέρωση υπερβολικά μεγάλης αναλογίας εθνικών προγραμμάτων γι' αυτόν τον σκοπό.

Οι προτάσεις θα υποβάλλονται στην επιτροπή διαχείρισης του προγράμματος **PHARE** κατά τον συνήθη τρόπο.

iv) ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Όσον αφορά την προσέγγιση των νομοθεσιών, οι χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης ανέλαβαν με τις ευρωπαϊκές συμφωνίες την υποχρέωση να εφαρμόσουν, εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος των συμφωνιών, παράλληλους κανόνες προς εκείνους που προβλέπονται στη Συνθήκη της Ρώμης και να απαγορεύσουν τις περιοριστικές πρακτικές, την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης και τις κρατικές ενισχύσεις που στρεβλώνουν ή απειλούν να στρεβλώσουν τους όρους του ανταγωνισμού.

Επίσης κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό, με την προοπτική της ένταξης, να σημειωθεί πρόοδος και σε άλλους τομείς που προβλέπουν οι ευρωπαϊκές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την προστασία των εργαζομένων, του περιβάλλοντος και των καταναλωτών.

Η επιμόρφωση αξιωματούχων των συνδεδεμένων χωρών, όσον αφορά την κοινοτική νομοθεσία και τις διαδικασίες, θα συμβάλλει επίσης στην προετοιμασία της προσχώρησης.

Η Επιτροπή και οι σχετικές αρχές των κρατών μελών θα κληθούν να βοηθήσουν στην προσέγγιση των νομοθεσιών, περιλαμβανομένης και της τεχνικής ενίσχυσης για την επιμόρφωση αξιωματούχων. Θα συσταθεί ειδική ομάδα από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής για τον συντονισμό και τη διεύθυνση των εργασιών αυτών.

Η Επιτροπή θα μελετήσει σε ποιά κοινοτικά προγράμματα θα μπορούσαν να συμμετάσχουν οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, θα υποβάλει δε τις σχετικές προτάσεις της στο Συμβούλιο πριν από το τέλος του 1993.

ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε ανασκόπηση της εξαιρετικά σοβαρής κατάστασης που επικρατεί στην πρώην Γιουγκοσλαβία και των τελευταίων διαπραγματεύσεων μεταξύ των μερών της σύρραξης στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, βάσει εκθέσεως του Λόρδου **Owen** προς τους Υπουργούς.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαδηλώνει την πλήρη εμπιστοσύνη του στους Συμπροέδρους της Διευθύνουσας Επιτροπής της Διεθνούς Διάσκεψης για την πρώην Γιουγκοσλαβία και τους παρακινεί να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για την προώθηση ενός δικαίου και βιώσιμου διακανονισμού που θα είναι αποδεκτός και από τις τρεις εθνότητες που συναποτελούν την Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Το Συμβούλιο δεν θα δεχθεί εδαφική λύση που θα επιβάλουν οι Σέρβοι και οι Κροάτες εις βάρος των Μουσουλμάνων της Βοσνίας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την πεποίθησή του ότι η διαπραγμάτευση του διακανονισμού πρέπει να βασίζεται στις αρχές της Διάσκεψης του Λονδίνου, που αντανακλώνται στο Ειρηνευτικό Σχέδιο **Vance/Owen**, και ειδικότερα στην ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, το απαράδεκτο της απόκτησης εδαφών διά της βίας, τη ζωτική ανάγκη να παρασχεθεί ανθρωπιστική βοήθεια, η οποία να φθάσει σε όσους την έχουν ανάγκη, τη δίωξη των εγκλημάτων πολέμου και των παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την έκκληση της κυβέρνησης της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης για άμεση κατάπαυση του πυρός. Βεβαιώνει και πάλι ότι πρέπει να υπάρξει ευρύτερη διεθνής υποστήριξη για την ανθρωπιστική βοήθεια και για την εγγύηση της ασφαλούς διέλευσης των εφοδιοπομπών.

Απαραίτητη συμβολή στην υλοποίηση των προαναφερόμενων στόχων συνιστά η ταχεία εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να αντιδράσει θετικά στο αίτημα του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για άνδρες και χρήματα και προτρέπει τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με το αίτημα αυτό στο μέτρο των δυνατοτήτων τους. Ταυτόχρονα, καλεί τα άλλα μέλη της διεθνούς κοινότητας να πράξουν το ίδιο.

Οι κυρώσεις θα εξακολουθήσουν να ισχύουν και θα ενισχυθούν, μέχρις ότου συγκεντρωθούν οι προϋποθέσεις που ορίζουν για την άρση τους τα Ηνωμένα Έθνη και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της θα συνεισφέρουν και άλλους πόρους για την αυστηρή επιβολή των κυρώσεων αυτών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Οι Υπουργοί Εξωτερικών, συνελθόντες επ' ευκαιρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Κοπεγχάγη στις 21-22 Ιουνίου 1993, συμφώνησαν ως προς τα εξής συμπεράσματα:

Αφρική

Η Ευρώπη είναι ο μεγαλύτερος εταίρος της Αφρικής στον πολιτικό και οικονομικό τομέα καθώς και όσον αφορά τη συνεργασία για την ανάπτυξη. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη τονίζουν τη σημασία που έχει η συνεχής συνεργασία η βασισμένη στην αλληλεγγύη.

Εντός του 1993 η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της έχουν καταβάλει πολλές προσπάθειες για την επίτευξη βαθύτερης και ευρύτερης συνεργασίας με την Αφρική. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη τονίζουν τη σημασία που έχει η περαιτέρω συνεργασία όσον αφορά τον εκδημοκρατισμό, την ειρηνική ανάπτυξη και τη βοήθεια για την ανάπτυξη.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευθεί να υποστηρίξουν τη διαδικασία εκδημοκρατισμού η οποία κερδίζει συνεχώς έδαφος στην Αφρική, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για τη χρηστή διακυβέρνηση, την υγιή οικονομική διαχείριση και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη υπενθυμίζουν το ψήφισμα που ενέκρινε το Συμβούλιο [Ανάπτυξη] στις 28 Νοεμβρίου 1991 για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και την ανάπτυξη.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της υποστηρίζουν ενεργά τη διαδικασία των εκλογών σε πολλές αφρικανικές χώρες και θα συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για τον συντονισμό αυτής της βοήθειας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα δοθεί η αναγκαία υποστήριξη και προσοχή σε όλες τις αφρικανικές χώρες που διανύουν μεταβατικό στάδιο προς τη δημοκρατία.

Η επιτυχία του δημοψηφίσματος για την ανεξαρτησία της Ερυθραίας μετά από **30** χρόνια εμφύλιου πολέμου δίνει ελπίδες ότι οι συγκρούσεις στην Αφρική μπορούν να επιλυθούν ειρηνικά.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τις αυξανόμενες προσπάθειες των αφρικανικών χωρών να επιλύουν τις κρίσεις και τις ένοπλες συγκρούσεις, όπως συνέβη πρόσφατα σε διάφορες περιπτώσεις. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ελπίζουν επίσης ότι οι Αρχηγοί των Κρατών του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας, στην προσεχή τους διάσκεψη κορυφής στο Κάιρο, θα εξετάσουν το σημαντικό θέμα της πρόληψης και της επίλυσης των συγκρούσεων. Κατά την επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα του ΟΑΕ στην Κοπεγχάγη τον Ιούνιο υπήρξαν χρήσιμες επαφές με τον Οργανισμό αυτόν.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της έχουν αυξήσει περαιτέρω τη συνεργασία με την Αφρική για την ανάπτυξη. Η Σύμβαση του Λομέ αποτελεί σημαντικό στοιχείο στη συνεργασία αυτή, ενώ η αποτελεσματικότητα και ταχύτητα της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης αυξάνει προς όφελος όλων των μερών.

Οι Υπουργοί Ανάπτυξης συμφώνησαν για μια ειδική πρωτοβουλία ανασυγκρότησης για την Αφρική. Τουλάχιστον **100** εκατομμ. **ΕΕΥ** θα δοθούν αμέσως για ταχύρυθμα προγράμματα ανασυγκρότησης σε επιλεγμένες χώρες νοτίως της Σαχάρας. Το Συμβούλιο εξετάζει ένα επί πλέον ειδικό πρόγραμμα ανασυγκρότησης για τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Νότιος Αφρική

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη μεγάλη πρόοδο που επιτεύχθηκε πρόσφατα στη διαδικασία διαπραγματεύσεων στη Νότιο Αφρική. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ελπίζουν ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη θα καταλήξουν σε συμφωνία στο πολύ εγγύς μέλλον ώστε να εισέλθει η Νότιος Αφρική σταθερά στην οδό της δημοκρατίας.

Η δημιουργία Μεταβατικού Εκτελεστικού Συμβουλίου θα είναι ένα ακόμη βήμα προς την ομαλοποίηση και την ενίσχυση των πολιτικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της και της Νοτίου Αφρικής.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη βεβαιώνουν και πάλι ότι έχουν δεσμευθεί να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της νέας Νοτίου Αφρικής. Η ανασυγκρότηση και η σταθερή οικονομική ανάπτυξη θα επιτευχθούν μόνο σε ένα δημοκρατικό και όχι βίαιο περιβάλλον. Επομένως η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της είναι πρόθυμα να παράσχουν υποστήριξη στις πρώτες ελεύθερες εκλογές που προβλέπονται για τον Απρίλιο 1994 συμπεριλαμβανομένων παρατηρητών για τις εκλογές, καθώς επίσης και να ενισχύσουν τη βοήθειά τους για τη διαδικασία εκδημοκρατισμού και τις προσπάθειες καταπολέμησης της βίας.

Σουδάν

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν την ανησυχία τους για τον συνεχιζόμενο εμφύλιο πόλεμο στο Σουδάν ανάμεσα στην κυβέρνηση του Χαρτούμ και τις φατρίες του **SPLA** στο νότο. Περίπου **500.000** άνθρωποι έχουν ήδη χάσει τη ζωή τους και πολύ περισσότεροι έχουν εκτοπισθεί. Κατά τις συζητήσεις μεταξύ των μερών που έγιναν στην **Abuja** σημειώθηκε ελάχιστη πρόοδος προς την επίτευξη λύσης. Υπάρχουν επίσης σοβαρές ανησυχίες για την κατάσταση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στο Σουδάν, όπου παρατηρείται καταπίεση του πληθυσμού στο βόρειο Σουδάν από την κυβέρνηση, φόνοι, συλλήψεις και βασανιστήρια από τις κυβερνητικές δυνάμεις στις ζώνες συγκρούσεων καθώς και φόνοι, συλλήψεις και εκτελέσεις από τις δυνάμεις των ανταρτών. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη προτρέπουν την κυβέρνηση του Σουδάν να μην υποστηρίξει δραστηριότητες που αντιστρατεύονται τη δημιουργία εποικοδομητικών σχέσεων μαζί τους.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη μεγαλύτερη προσοχή που η διεθνής κοινότητα δίνει τώρα στην τραγική από ανθρωπιστικής πλευράς κατάσταση που διαμορφώνεται στη χώρα αυτή. Αυτή τη στιγμή μία αποστολή κοινοτικής τρόικας από υπουργούς ανάπτυξης επισκέπτεται το Σουδάν για να τονίσει τη σοβαρότητα με την οποία η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της βλέπουν την ανθρωπιστική κρίση και την επείγουσα ανάγκη να εξασφαλισθεί επίλυση των προβλημάτων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Σύμφωνα με την έκθεση της αποστολής, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της θα εξετάσουν πώς θα μπορέσουν καλύτερα να συμβάλουν περαιτέρω στην ανακούφιση των δεινοπαθημάτων του Σουδανικού λαού, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σομαλία

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη χαιρετίζουν τις σημαντικές προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών να συμβάλουν στην αποκατάσταση της ειρήνης και της ασφάλειας, στη συμφιλίωση και στην πολιτική ομαλοποίηση στη Σομαλία και να αποφευχθεί μια νέα ανθρώπινη τραγωδία. Για το σκοπό αυτό, σημαντικοί στόχοι είναι ο αφοπλισμός των φατριών και η αποκατάσταση του νόμου και της τάξεως. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καταδικάζουν την επίθεση κατά των πακιστανών στρατιωτών του ΟΗΕ, η οποία κατέληξε στο θάνατο **23** από αυτούς και στον τραυματισμό πολύ περισσότερων και οι υπαίτιοι της οποίας θα πρέπει να δώσουν λόγο στη δικαιοσύνη. Επίσης εκφράζουν τη λύπη τους για όλους τους θανάτους και τραυματισμούς πολιτών καθώς και τη συμπόνοια τους για όλους εκείνους που επλήγησαν από αυτά τα τραγικά γεγονότα. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καλούν όλα τα μέρη να συμμορφωθούν πλήρως με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Αγκόλα

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν τη βαθειά τους λύπη για τη διακοπή των διαπραγματεύσεων μεταξύ της Κυβέρνησης της Αγκόλας και του κινήματος **Unita**, καθώς και τις συνεχιζόμενες προσπάθειες

του τελευταίου να καταλάβει διά της βίας των όπλων περισσότερα εδάφη. Επίσης εκφράζουν την πλήρη υποστήριξη τους προς το ψήφισμα 834 του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 1ης Ιουνίου 1993, στο οποίο καταδικάζονται απερίφραστα οι ενέργειες του **Unita** και απευθύνεται έκκληση προς τα δύο μέρη να επανέλθουν το ταχύτερο δυνατόν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και να αποκαταστήσουν την ανακωχή. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη διακηρύσσουν άλλη μια φορά ότι για να επιλυθεί η σημερινή κρίση, θα πρέπει να εξευρεθεί ειρηνική λύση βασισμένη στην εθνική συμφιλίωση και στις αρχές της συμφωνίας ειρήνης. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ανησυχούν βαθύτατα για την κατάσταση του πληθυσμού στην Αγκόλα, και καλούν το **Unita** να δεχτεί το σχέδιο ανθρωπιστικής αρωγής του ΟΗΕ. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της ανέλαβαν τη δέσμευση ν' ανταποκριθούν στην έκκληση βοήθειας που απηύθυνε ο ΟΗΕ μετά τη διάσκεψη των χορηγών βοήθειας στις 3 Ιουνίου.

Μοζαμβίκη

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη λυπούνται για τη σοβαρή καθυστέρηση που σημειώνει η ειρηνευτική διαδικασία στη Μοζαμβίκη. Είναι μεν ενθαρρυντικό το γεγονός ότι εξακολουθεί η ανακωχή, ιδιαίτερα όμως απογοητευτική είναι η πενιχρή πρόοδος προς την υλοποίηση της ειρηνευτικής συμφωνίας. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καλούν την Κυβέρνηση της Μοζαμβίκης και το κίνημα **Renamo** να τηρήσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν όταν υπέγραψαν την ειρηνευτική συμφωνία, διακηρύσσουν δε άλλη μια φορά την προθυμία τους να συμβάλουν στην ανασυγκρότηση και στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Μοζαμβίκης.

Λιβερία

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν τη λύπη τους για τους αναίτιους φόνους αμάχων που σημειώθηκαν πρόσφατα στη Λιβερία. Οι φόνοι αυτοί υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη να εξευρεθεί

πολιτική λύση της κρίσης. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη επαναδιακηρύσσουν την πεποίθησή τους ότι οι συμφωνίες **Yamoussoukro IV** αποτελούν το καλύτερο δυνατό πλαίσιο για μια τέτοια ειρηνική επίλυση της Λιβεριανής διένεξης και καλούν όλα τα μέρη να υποστηρίξουν τις προσπάθειες των ειδικών απεσταλμένων του ΟΗΕ και του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας προκειμένου να τερματιστεί ειρηνικά ο εμφύλιος πόλεμος.

Μαλάουι

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη σημειώνουν με ικανοποίηση την ειρηνική και αποτελεσματική διεξαγωγή του δημοψηφίσματος στο Μαλάουι στις **14** Ιουνίου, καθώς και την ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών των τελευταίων φάσεων της προεκλογικής εκστρατείας. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη είναι πεπεισμένα ότι το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος απηχεί σωστά τις απόψεις του λαού της χώρας, και προτρέπουν την πολιτική ηγεσία της να συνεργαστεί στενά υπό τις νέες περιστάσεις για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προαγωγή της δημοκρατίας και την αντιμετώπιση των εκκρεμών προβλημάτων διακυβέρνησης, προλειαίνοντας έτσι το έδαφος για την αποκατάσταση πλήρους οικονομικής συνεργασίας.

Ζα_ρ

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν άλλη μια φορά την υποστήριξή τους για τη διαδικασία της εθνικής συμφιλίωσης στο Ζα_ρ, και τονίζουν την ανησυχία τους για τη χειροτέρευση της κατάστασης στη χώρα αυτή, που χαρακτηρίζεται από σταμάτημα της διαδικασίας εκδημοκρατισμού και από επανειλημμένες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως δε την αυθαίρετη σύλληψη και κράτηση ατόμων για τα φρονήματά τους και μόνο.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καταγγέλλουν επίσης κάθε υποκίνηση εθνοφυλετικού μίσους, που αντανakλάται σε πολιτικές βιαιοπραγίες και ακρότητες σε ορισμένες περιοχές, με αποτέλεσμα μαζικές αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμού. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν και πάλι την υποστήριξή τους στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Συμβουλίου της Δημοκρατίας και τον προτρέπουν να συνεχίσει τις προσπάθειές του.

Νιγηρία

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη σημείωσαν με μεγάλη ανησυχία τις πρόσφατες εξελίξεις στη Νιγηρία, οι οποίες θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη μεταβίβαση της εξουσίας στους πολιτικούς μετά τις επιτυχείς προεδρικές εκλογές της 12ης Ιουνίου. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν την ελπίδα ότι θα αφεθεί να προχωρήσει η μετάβαση προς την πολιτική διακυβέρνηση, ούτως ώστε να γνωρίσει χωρίς χρονοτριβή πλήρη δημοκρατία η μεγαλύτερη χώρα της Αφρικής.

Μέση Ανατολή

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη χαιρετίζουν την επανάληψη των διμερών συνομιλιών προκειμένου να εξευρεθεί δίκαιη, διαρκής και συνολική λύση στην αραβοϊσραηλινή διαμάχη και στο παλαιστινιακό ζήτημα, και καλούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να βασιστούν στα αποτελέσματα που έχουν ήδη επιτευχθεί και να προχωρήσουν σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις με καλή θέληση και συμβιβαστικό πνεύμα.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη απευθύνουν και πάλι έκκληση σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να αποφύγουν οιαδήποτε ενέργεια θα μπορούσε να υποσκάψει την ειρηνευτική διαδικασία. Είναι πάντα πεπεισμένα ότι τα μέτρα για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης που έχουν προτείνει καθώς και σημαντικές βελτιώσεις των επί τόπου συνθηκών, συμπεριλαμβανόμενης της κατάστασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων, θα συνέβαλαν ουσιαστικά στην επιτυχή έκβαση της ειρηνευτικής διαδικασίας.

Σύμφωνα με τις πασίγνωστες αρχές που έχουν διακηρύξει, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη θα συνεχίσουν να διαδραματίζουν ενεργό, εποικοδομητικό και ισοζυγισμένο ρόλο στην ειρηνευτική διαδικασία για το Μεσοανατολικό, τόσο στις διμερείς όσο και στις πολυμερείς της πτυχές. Επαινούν τις ακάματες προσπάθειες των μεσολαβητών για την προώθηση της διαδικασίας και είναι πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε διεθνείς διακανονισμούς προς υποστήριξη μιας ειρηνευτικής λύσης.

Κεντρική Αμερική

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη σημειώνουν με ικανοποίηση την πρόοδο που σημειώθηκε στην Κεντρική Αμερική προς την επίτευξη ειρήνης, διαλόγου και συμφιλίωσης καθώς και τα επιτεύγματα στην εδραίωση της δημοκρατίας και στην περιφερειακή ολοκλήρωση.

Στα πλαίσια αυτά, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη χαιρετίζουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή των ειρηνευτικών συμφωνιών του Ελ Σαλβαδόρ και απευθύνουν έκκληση στα υπογράφοντα μέρη να τηρήσουν όλες τις υπόλοιπες υποχρεώσεις τους, συμπεριλαμβανομένων και των συστάσεων της Επιτροπής *ad hoc* και της "Επιτροπής Αλήθειας", προκειμένου να ολοκληρωθεί η ειρηνευτική διαδικασία και να επιτευχθεί η εθνική συμφιλίωση.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την ειρηνική και σύμφωνη με το Σύνταγμα έκβαση της τελευταίας κρίσης στην Γουατεμάλα και ελπίζουν ότι η ανάδειξη νέου συνταγματικού προέδρου θα συμβάλει στην εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών, στον απόλυτο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών και τη συνέχιση των ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη χαιρετίζουν επίσης την υπογραφή, στο Σαν Σαλβαδόρ, της Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των χωρών του Ισθμού της Κεντρικής Αμερικής, η οποία θα συμβάλει στην τόνωση και την περαιτέρω ανάπτυξη της αμοιβαίας συνεργασίας τους.

Καμπότζη

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη χαιρετίζουν τη διεξαγωγή των εκλογών στην Καμπότζη, οι οποίες έγιναν χάρη στην υποστήριξη των Ηνωμένων Εθνών και οι οποίες απέδειξαν ότι ο καμποτζιανός λαός προσβλέπει στην ειρήνη και τη δημοκρατία.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη σημειώνουν την απόφαση της Συνταγματικής Συνέλευσης της Καμπότζης με την οποία προεπικυρώνεται η ανάρρηση του Πρίγκηπα Νοροντόμ Σιχανούκ στο ύπατο αξίωμα της χώρας. Εκφράζουν την ευχή να μπορέσει να ολοκληρωθεί η ειρηνευτική διαδικασία υπό τις καλύτερες συνθήκες με την έγκριση Συντάγματος εντός τριών μηνών και με το σχηματισμό, προσεχώς, μιας κυβέρνησης που θα επιτρέψει να αρχίσει η εθνική συμφιλίωση.
